

600 SCHOENENDOZEN NAAR POLEN

In het weekend van 7 - 10 december zijn zeshonderd schoenendozen naar Polen gebracht. Veertien kerken uit Barendrecht, Rotterdam, Heinenoord, Heerjansdam, Hendrik-Ido-Ambacht en Cillaarshoek en twee scholen hadden die ingezameld. Ze zaten vol met leuke en lekkere dingen voor Poolse kinderen die opgroeien in weeshuizen of arme gezinnen. In twee groepen reisden dertien mensen uit Barendrecht, Alblasterdam en Dordrecht naar verschillende delen van Polen. Hier volgen de reisverslagen van de twee groepen.

Verslag van de reis naar Inowrocław, Toruń, Janikowo en Żnin

De twee bussen van de groep die naar vier plaatsen boven het midden van Polen ging reizen, waren tot de nok gevuld met schoenendozen en gebruikte kleding. Op vrijdagavond om acht bij de Immanuëlkerk. De hele nacht reden we over Duitse snelwegen. Voor wie niet in een rijdende auto kan slapen, was het een lange nacht. In de nacht reden we Polen binnen. In een restaurant in oud-Poolse stijl namen we een ontbijt.

Om tien uur zijn we in Inowrocław bij de eerste kerk die we schoenendozen brengen. Pawel, die de gemeente leidt, verwelkomt ons samen met zijn vrouw. Nadat de schoenendozen zijn uitgeladen, staat er koffie, thee en iets eigengebakken lekkers klaar. Het echtpaar doet veel moeite om met ons contact te maken, ook al geeft Justyna aan dat ze het spijtig vindt, dat zij op school wel Russisch maar geen Engels heeft geleerd. Maar door hun stralende hartelijkheid en vreugde over onze komst ervaren we toch verbondenheid.

We rijden door naar Toruń, gelegen aan de Wisła. Een prachtige oude stad, waarvan de middeleeuwse muren en poorten aan de kant van de rivier nog intact zijn. Ook hier is de ontvangst hartelijk. We zullen hier twee nachten slapen in het kerkgebouw, annex woonhuis van de dominee. We lossen de lading bestemd voor deze gemeente. En die voor een gemeente die hier de dozen komt halen, omdat de reis daarheen voor ons te ver zou zijn.

De middag brengen we door in de binnenstad van Toruń, waar de kerstsfeer duidelijk aanwezig is door prachtige verlichting en een kleine kerstmarkt. Als we hier in een restaurantje neerstrijken om op te warmen en te lunchen is er voor iedereen de kans om iets te kiezen van Poolse specialiteiten, gerechten met voor ons onuitsprekelijke namen.

's Avonds zitten we in de kerk aan tafel met zeker dertig mensen en genieten van een heerlijke, typisch Poolse warme maaltijd, klaargemaakt door vrouwen uit de kerkelijke gemeente. Na afloop zingen we liederen, simultaan in het Pools en Nederlands.

Op reis naar twee gemeenten

Op zondagmorgen reizen we naar Janikowo. Was het in Torun verbazingwekkend hoe de stad is veranderd in jaren sinds de val van het ijzeren gordijn, op het platteland zijn veel dorpen nog ongeveer hetzelfde als dertig jaar geleden. Na een hartelijke begroeting maken we hier een kerkdienst mee. En dan is er koffie en thee en schalen vol met Pools gebak, alles homemade. We smullen. We ontmoeten een Oekraïense vrouw die hier al vier jaren woont om geld te verdienen voor haar gezin thuis waar haar kinderen worden opgevoed door de grootouders. Ook hier slaat het gezamenlijk zingen in Pools en Nederlands een brug. De dozen voor deze gemeente, die Nederlandse kinderen met zorg hebben beplakt om Poolse kinderen er blij mee te maken, worden uitgeladen. De voorganger vertelt hoe ze eraan gaan werken deze dozen op de goede plek te laten komen. We horen verhalen over gezinnen die door deze schoenendoosacties bij de kerk betrokken zijn geraakt.

Na een perfecte maaltijd, wordt het tijd om naar het stadje Znin te rijden. We komen bij een gemeente die samenkomt in de woonkamer van een huis. Ook hier weer een ontvangst met koffie, thee en natuurlijk gebak. In de avondschemering maken we een wandeling door de kleine, oude stad. We lossen de dozen die deze gemeente zal verdelen onder kinderen uit gezinnen die te kampen hebben met armoede. Binnen is er weer een tafel klaargemaakt met opnieuw een warme maaltijd. We moeten wel eten en natuurlijk laten we ons niet kennen.

Voor de terugweg naar Toruń stuurt de Tomtom ons in het donker over slingerende binnenwegen.

Missie volbracht

Om zes uur zitten we weer in de busjes. Op de terugweg doen we nog wat Poolse boodschappen in een supermarkt en voordat we Polen verlaten, genieten we in Torzym van ons laatste Poolse diner.

Hier ontmoeten we ook de groep die het zuiden en midden van Polen heeft bezocht. Prachtig dat we elkaar tegenkomen en ervaringen kunnen uitwisselen.

De reis gaat voorspoedig tot ergens in Duitsland door een ongeluk een groot stuk van de Autobahn is afgezet. Dan maar een omweg, die wel een uur vertraging kost. Maandagavond rond negen uur bereiken we Barendrecht weer.

De missie is volbracht. De ingezamelde dozen van Schoenendoosactie 2018 zijn in Polen. Wie de reis maakten, zijn nog dagenlang vol van de ervaringen van het unieke weekend in Polen.

Verslag van de reis naar Radlin, Piotrków Trybunalski en Łódź

Precies twaalf uur na ons vertrek en 1.100 kilometer van Barendrecht verwijderd parkeren we onze bus om 8:30 uur op een parkeerplaats in het centrum van de stad Opole en gaan we op zoek naar een gelegenheid om te ontbijten. Na dit ontbijt en een wandeling door het centrum van de oude stad reizen we verder.

Radlin, kerk tussen kolenmijnen

Rond het middaguur arriveren we in Radlin, de eerste gemeente waar we bij het kleine kerkje onder de enorme rookwolken van de 'Marcel Kolenmijn' de schoenendozen afleveren.

Pastor Aleksander Karselek heeft ons voor de lunch bij hem thuis uitgenodigd. Er vindt een geanimeerd gesprek plaats over allerlei onderwerpen waarbij we het meest praten over de kerkelijke gemeente en de activiteiten die hier ontplooid worden. Radlin is een jonge gemeente, gestart in een gebouw dat jarenlang de stamkroeg van vele Radliners was. Hier wordt nu het evangelie verkondigd en zorg geboden aan mensen in nood. Duidelijk is wel dat in deze streek de rooms-katholieke kerk oppermachtig is. De kleine protestantse gemeente wordt nogal eens als sekte bestempeld en de rooms-katholieke kerk probeert te voorkomen dat mensen zich aansluiten. Toch is ook deze gemeente groeiende.

Na het nuttigen van de traditionele koffie met Pools gebak stappen we rond half vier uur weer in onze bus om de reis naar Piotrków Trybunalski te aanvaarden. Dat is nog een traject van zo'n 230 kilometer, waarvan sommige weggedeelten nog steeds aan een forse opknabbeurt toe zijn.

Piotrków Trybunalski, schoendoosuitdeling op zaterdagochtend

In Piotrków Trybunalski worden we bij de kerk hartelijk ontvangen door Daniël Kryston, pastor van deze gemeente. We laden een aantal schoenendozen uit en onze bagage, omdat we hier onze eerste overnachting hebben.

Het avondeten nuttigen we ten huize van de familie Kryston. Het is ongeveer tien minuten rijden over onverlichte landwegen, die door de regen blinkend oplichten in de koplampen van onze geweldige, door AA Lease ter beschikking gestelde Opelbus. Aan deze tafel ook weer uitvoerige gesprekken.

Daniël benadrukt dat hij en zijn gemeente het zeer waarderen dat er in Nederland schoenendozen samengesteld worden voor de allerarmste kinderen hier in Polen. Voor zijn gemeente is het belangrijk dat we dit doen, omdat zij hiermee het evangelie kunnen verkondigen aan kinderen, jongeren en hun ouders. In Polen is het heel lastig om als protestante gemeente werkzaam te zijn onder de bevolking. De rooms-katholieke kerk heeft veel invloed op landelijke en plaatselijke overheden. Het is dan altijd weer bijzonder dat er wel meegewerkt wordt aan een uitdeling van schoenendozen. De lokale sociale dienst bepaalt welke kinderen een schoenendoos mogen ontvangen en de kerk nodigt deze kinderen dan uit voor een dienst.

Daniël vraagt ons of we ons morgen aan het begin van de dienst willen voorstellen en of we willen vertellen hoe en wie de schoenendozen maakt en waarom wij dat als kerken en scholen doen.

Op zaterdagmorgen is de kerkzaal is helemaal gevuld met kinderen en ouderen. Het eerste programmaonderdeel is de kennismaking met de 'Hollanders'. We stellen ons kort voor en vervolgens vertelt Truus ons verhaal over de schoenendozen ondersteund door foto's op de beamer.

Het hoofdonderdeel van deze dienst is het op eenvoudige wijze brengen van het kerstevangelie. Naomi Hale, die ruim 25 jaar geleden met haar man vanuit de VS is uitgezonden, vertelt in vloeiend Pools het waarom en waartoe van Christus komst op de aarde.

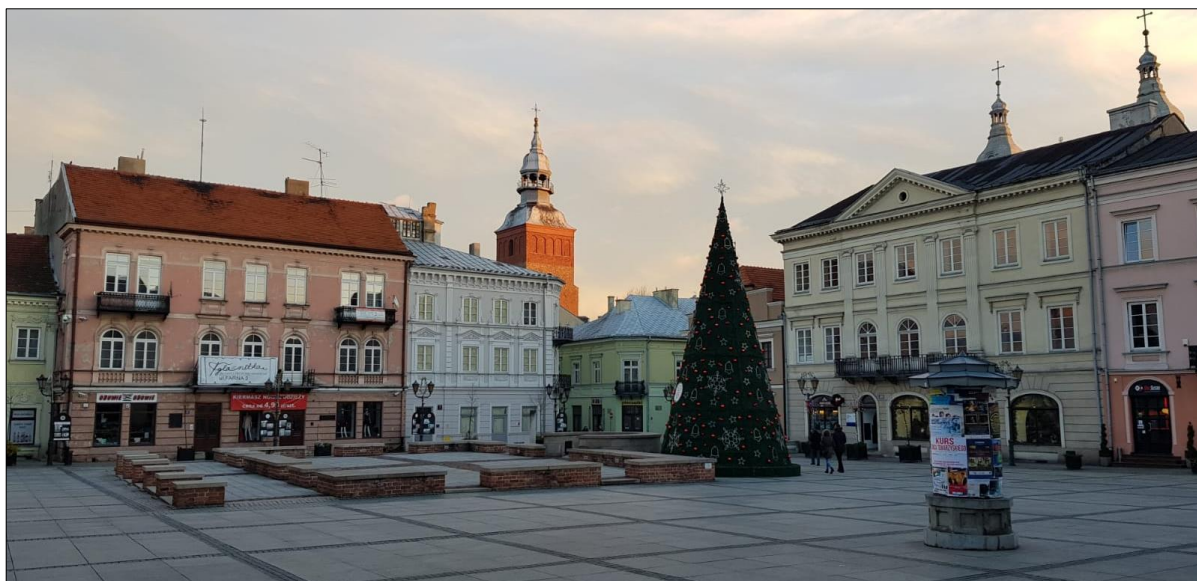
Na deze dienst vindt de uitdeling van de schoenendozen plaats, door gemeenteleden van deze kerk. Het gaat er heel geordend en rustig aan toe en het is weer ontroerend te zien hoe blij kinderen met

hun schoenendoos zijn. Kleine kinderen maar ook tieners lopen met een brede glimlach op hun gezicht de kerk uit. Dat beeld blijft wel in je gedachten hangen. Wat is dan de afstand tussen welvaart en armoede groot... We weten dat er kinderen zijn die vandaag voor het eerst van hun leven een cadeau krijgen. Voor ons Nederlanders is dat haast niet te vatten.

Van deze protestantse gemeente krijgen de kinderen een mooie kalender waarin op een aantrekkelijke wijze het evangelie wordt uitgebeeld. De ervaring heeft geleerd dat sommige kinderen en ouders door het ontvangen van een schoenendoos contact zoeken met de kerk. Zo zijn er jongeren die wekelijks naar de bijeenkomsten in de kerk komen, begeleiding bij hun huiswerk krijgen en hier ook met elkaar vertier vinden.

's Middags lunchen we bij het echtpaar Hale. Ze vertellen over hun werk hier in Polen. Na de lunch krijgen we van Naomi nog een heel interessante rondleiding door Piotrków Trybunalski. Ze weet veel van de geschiedenis te vertellen, ook van de kerkgeschiedenis waarbij ze in een kerk een eeuwenoud plakkaat laat zien, waaruit blijkt dat hier de kerkhervormer Luther geen voet aan de grond mocht krijgen. Nadat we van deze familie hartelijk afscheid genomen hebben, rijden we naar Łódź, een klein uurtje naar het noorden.

Een enerverende zondag in Łódź

Op zondagmorgen begint om tien uur de kerkdienst. Voorganger Jan Puchacz vertelt dat we na de afkondigingen ons mogen voorstellen en de groeten overbrengen. Men stelt het op prijs als dat vergezeld gaat van een kort meditatief moment. Thema van deze korte meditatie is "Voorbereiding op Christus komst".

Na de preek van voorganger Puchacz viert de gemeente het Avondmaal. Bijzonder om mee te maken; samen met broeders en zusters uit Polen en Oekraïne. Een ervaring van het wereldwijde karakter van Gods koninkrijk.

's Middags gaan we met Jan op bezoek bij enkele gezinnen die verbonden zijn met de gemeente en in niet al te rooskleurige, ja, soms erbarmelijke omstandigheden leven.

Het eerste gezin dat we bezoeken, is een jong echtpaar met drie kinderen uit Donesk. Ze zijn enkele jaren geleden gevlucht, nadat hun huis door een raket was vernietigd. Zonder spullen zijn ze gevlucht naar buurland Polen en na heel wat omzwervingen langs asielzoekerscentra hebben ze nu hun plekje in Łódź gevonden.

Ons tweede bezoek is aan een wat ouder echtpaar uit Loegankst, de stad bij de Krim. Ook deze mensen zijn gevlucht voor oorlogsgeweld. De vrouw is op een bijzondere manier in contact gekomen met de kerk. Jan Puchacz had eens enkele gewone kalenders achtergelaten bij de bewakers van een vluchtelingenkamp. Zij kreeg er een en halverwege de kalender was het stempel van de kerk afgedrukt. Daardoor was ze geraakt en toen heeft ze contact gezocht met de kerk. Nu komt ze op zondag naar de dienst en ze heeft aan Jan een bijbel in het Russisch gevraagd.

We bezoeken ook nog drie Poolse gezinnen. Overal worden we hartelijk ontvangen en gaan we via onze tolk Jan Puchacz in gesprek. Met ons worden voor ons onvoorstelbare noden gedeeld, maar we horen ook van het duidelijke werk van God in het leven van mensen.

De avond is al ver gevorderd als we in hostel Luna aankomen. Het was een enerverende zondag.

Maandagochtend rond acht uur beginnen we aan onze terugreis, ongeveer 1.100 km naar het westen. Gelukkig verloopt de reis voorspoedig. In de bus zijn er momenten van diepe rust maar ook gezellige gesprekken. Om tien uur 's avonds zijn we weer in Barendrecht. Na een prima terugreis zonder al te veel oponthoud is iedereen weer thuis van een onvergetelijke reis.

